

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پروتوکول

دومین اجلاس کمیسیون مشترک اقتصادی - تجارتي بين الحكومتی
جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ترکمنستان

بر اساس ماده ۴ اولین پروتوکول همکاری های تجارتي - اقتصادی منعقدہ ۱۴ جولای سال ۲۰۰۸ میان حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ترکمنستان ، دومین اجلاس کمیسیون مشترک بین الحكومتی در باره همکاری های تجارتي - اقتصادی (منبعت « کمیسیون ») بتاريخ ۷-۸ سنبله سال ۱۳۸۹ معادل ۲۹-۳۰ اگست ۲۰۱۰ در شهر کابل تدویر یافت.

در این اجلاس ریاست هیات جانب جمهوری اسلامی افغانستان را جلالتماب عبدالهادی (ارغندیوال) وزیر اقتصاد و ریاست جانب جمهوری ترکمنستان را جلالتماب انا محمد گوجیف وزیر عالیہ جمهوری ترکمنستان به عهده داشتند. ترکیب هیات هر دو جانب افغانی و ترکمنی (منبعت - طرفین) در ضمائم شماره ۱ و ۲ پروتوکول هذا درج گردیده است .

طرفین در ارتباط به آجندای دومین اجلاس ذیلاً به توافق رسیدند .

۱. در مورد چگونگی پروسه تحقق مصوبات نخستین اجلاس کمیسیون مشترک

- طرفین چگونگی تطبیق تحقق مصوبات نخستین اجلاس که توسط ادارات و موسسات مختلف به اساس نخستین ملاقاتیکه در ۱۴ جولای ۲۰۰۸ در شهر عشق آباد میان هر دو کشور به امضاء رسیده است مورد بحث قرار دادند .

- طرفین در تقویه همکاری دو جانبه اقتصادی میان هر دو کشور موافقه نمودند .

۲. توسعه ، در بورد موضوعات قانونی و قرار داد های دو جانبه

به منظور توسعه موضوعات حقوقی و قرار داد ها بین ترکمنستان و جمهوری اسلامی افغانستان ، طرفین ضرورت اجراءات را بادر نظر داشت قرار داد ۱،۱ نخستین جلسه پروتوکول متذکر گردیدند .
بادر نظر داشت این طرفین پیشنهاد می نماید :

۲،۱ به منظور ادامه مذاکرات روی موضوعات مربوطه در نیمه دوم ۲۰۱۰ وزارت خارجه ترکمنستان و وزارت خارجه افغانستان در مورد اجراءات نماید .

۳. همکاری در عرصه های اقتصادی - تجاری

۱,۳ طرفین در جریان جلسه کمیسیون به انکشاف هر چه بیشتر روابط تجاری - اقتصادی دو کشور تاکید کردند. مقدار تبادلات کنونی اموال تجاری میان دو کشور مطابق به امکانات اقتصادی آنها نمیباشند، از این جهت طرفین بر ضرورت فراهم آوری شرایط لازم مرادوات ذات الیبتی فعالین اقتصادی جستجوی شیوه های جدید همکاری های تجاری - اقتصادی مشترک، فعال سازی روابط تجاری - اقتصادی در عمل و ایجاد سهولت ها در زمینه تاکید نمودند.

۲,۳ طرفین به منظور توسعه تجارت بین دو کشور از طریق اتاق های تجارت و صنایع دو کشور همکاری می نمایند.

۳,۳ طرفین به منظور توسعه روابط تجاری میان دو کشور، مشوره های دوامدار گروپ های ایجاد شده متخصصین و کارشناسان وزارت خانه ها و ادارات مربوطه دو کشور را که مطابق بند ۲-۲ نخستین اجلاس کمیسیون ایجاد گردیده تاکید نمودند.

طرفین توازن بخشی تجارت را بین دو کشور تاکید نمودند.

۴,۳ طرفین به فراهم نمودن تسهیلات تجاری و ترانزیتی و رفع مشکلات تجار موافقه نمودند.

۵,۳ طرفین به تدویر و سازماندهی نمایشگاه ها، گردهمایی ها، سیمینار ها و ملاقات ها در کشور های یکدیگر تاکید نمودند.

۶,۳ برای انکشاف همکاری تجاری هر دو کشور در مطابقت با بند ۲-۲ تصامیم ملاقات اول گروپ که قبلاً دایر شده بود، طرفین با طرح مشخص را برای تبادل کالا ها آماده نموده و به مسوول گروپ اطلاع دهند.

۷,۳ برای هماهنگ ساختن طرح مسوده قرار داد های بین المللی ذیل توسط ادارات مربوطه جمهوری اسلامی افغانستان و ترکمنستان الی ختم سال ۲۰۱۰ طرفین باید بالای آن کار کنند:

- طرح مسوده موافقتنامه در مورد جلب و حمایت از سرمایه گذاری میان دولت جمهوری اسلامی افغانستان و ترکمنستان.

- طرح مسوده در مورد ستندرد ساختن میتروژی، اطمینان و اعتبار بخشیدن موضوعات بین دولت جمهوری اسلامی افغانستان و ترکمنستان.

۴. همکاری در عرصه انرژی (نفت و گاز)

در جریان اجلاس جانب افغانستان بررسی امکانات پیشبرد امور اکتشافی - تخصصی مشترک ساختمان های جیولوژیکی را در نوار مرزی ترکمنستان و جمهوری اسلامی افغانستان مطابق به نورم های بین المللی پیشنهاد نمود.

طرفین امکانات همکاری جدی در عرصه تحقق عملی پروژه پایلاین گاز ترکمنستان - افغانستان - پاکستان - هندوستان را مورد بحث قرار دادند.

جریان مذاکرات پیرامون مسایل تخنیکي مربوط به طرح ساختمان لین انتقال برق ۵۰۰kw بین جمهوری اسلامی افغانستان و ترکمنستان و همچنان عقد پروتوکول میان هیات های کاری افغانستان - ترکمنستان و ادامه مذاکرات رویدست گرفته شده پیرامون کار اعمار این لین انتقال برق را به بررسی گرفتند.

به این ارتباط طرفین نکات ذیل را تاکید نمودند:

۱,۴ همکاری در عرصه امکانات اجرای ساختمان های جیولوژیکی مشترک و امور اکتشافی و تخصصی مشترک در نوار مرز مشترک جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ترکمنستان مطابق نورم های بین المللی .

۲,۴ استفاده از کلیه امکانات دست داشته در تحقق و عملی نمودن پروژه پایلاین گاز ترکمنستان - افغانستان - پاکستان - هندوستان .

۳,۴ به خاطر ازدیاد صادرات برق از ترکمنستان به افغانستان یک گروه کاری متشکل از متخصصین وزارت های مربوطه دو کشور که کار پلانگذاری ساختمان لین انتقال ماری عطامراد - اندخوی به ظرفیت ۵۰۰ KV را شروع کنند دایر گردد . گروه کاری از فعالیت های خود ادارات ذیربط جانبین را در مورد شرایط و نوعیت ساختمان لین انتقال ۵۰۰ KV ، مقدار برق که طرف ترکمنستان انتقال داده میتواند و افغانستان استفاده کرده میتواند ، قیمت فی واحد کیلووات برقی (Kw/h) و مقدار خرید و فروش برق برای چند سال آگاه نماید .

۴،۴ طرفین موافقه نمودند تا مواد پروتوکول تاریخی ۲۵-۲۰۰۲-۲۰۱۰ که قبلاً توسط وزارت های انرژی و آب جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت انرژی و صنایع جمهوری ترکمنستان عقد گردیده بود عملی نماید .

۵. همکاری ها در عرصه ترانسپورت و مخابرات

طرفین در رابطه به ترانزیت مسافری ، اموال و خدمات ، انکشاف سیستم های ترانسپورتی و مخابراتی ، فعالیت ها و ارتقای مشورت استفاده از آنها ، تدابیر مشترک ، اتخاذ و عملی نمودن در باره توسعه همکاری در عرصه های مذکور به توافق رسیدند .

۱،۵ طرفین در رابطه به سازماندهی ملاقات در جریان سال ۲۰۰۹ به مقصد بحث پیرامون اجرای پروگرام سوم (FL۲۹۰) از جانب جمهوری اسلامی افغانستان به جمهوری ترکمنستان و اعلان زمان تثبیت شده آن (۴:۰۰ ، ۲۴:۰۰ ، ۲۰:۰۰ ، ۱۶:۰۰ UTC) به توافق رسیدند .

طرفین توافق نمودند تا موضوع سازماندهی انتقال مسافری از جانب ادارات خطوط هوایی دو کشور مورد مطالعه قرار گیرد .

۲،۵ وزارت های ترانسپورت و هوانوردی ، فواید عامه جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت ترانسپورت و راه آهن جمهوری ترکمنستان بخاطر بحث پیرامون مسایل مربوط به راه آهن وموضوعات مربوط به انتقال اموال تجارتي تاجران افغانی توسط واگون های جانب ترکمنستان با ترتیب با طرح طرز العمل مشترک به توافق رسیدند .

۳،۵ طرفین در ارتباط به پیشنهادات انتقال مسافری و رفت و آمد وسایط موتوری میان افغانستان و ترکمنستان باهم موافقه نمودند .

۴،۵ وزارت ترانسپورت و هوانوردی جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت خدمات ترانسپورت دریائی ترکمنستان به مقصد بحث روی مسایل مربوط به عبور ترانزیتی کشتی های اتحادیه تولیدی (دریابولوی) ترکمنستان از حدود آبی جمهوری اسلامی افغانستان و همچنان مسایل مربوط به انتقال محمولات از طریق دریای بندر کلفت در نیمه دوم سال ۲۰۱۰ مذکرات را سازماندهی خواهند کرد .

۵،۵ طرفین با تمدید لین شبکه مخابراتی فایبر نوری از طریق همکاری های مشترک وزارت های مخابرات و تکنالوژی معلوماتی جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ترکمنستان با ایجاد چینل های مخابراتی بین المللی مستقیم میان شبکه های مخابراتی هر دو کشور تاکید نموده و در تمدید و رسانیدن شبکه فایبر نوری

فاراب ، ترکمن آباد ، آنا مراد ، معدنلی الی نقطه عبور و کنترول به سرحدات بنادر آقینه (امام نظر) و تورغندی (ماری - سرحد آباد) موافقه نمودند .

۶,۵ طرفین به منظور ایجاد سهولت ها و انکشاف هر چه بیشتر روابط در عرصه ترانسپورت و مخابرات به امضا توافقنامه جداگانه میان ادارات مربوط جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری ترکمنستان موافقه نمودند .

۶. همکاری در بخش های تعلیم و تربیه ، منابع انسانی ، فرهنگی ، سیاحتی و سپورت

جائین حسب موافقتنامه همکاری در عرصه تعلیم و تربیه بین حکومت ترکمنستان و جمهوری اسلامی افغانستان ، ۶۴ نفر از محصلین افغانستان تحصیلات خویش را در مکاتب عالی ، متوسط و حرفوی در سال های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ در ترکمنستان به پایان رساند .

جائین موافقه نمودند که به تعداد ۳۰ نفر از محصلین افغانی برای آموزش زبان الی نوامبر سال های تحصیلی ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ برای مدت یکسال در کورس های آموزشی انستیتوت پيداگوژی سید نظر سیدی تحصیل کند . محصلین به روز اول ماه نوامبر سال ۲۰۱۰ به جاهای تحصیلی ترکمنستان حاضر گردند .

کمیسیون در قسمت انسانی و معرفت با تاریخ ، فرهنگ ، میراث ها ، خط ، ادبیات تاکید نمودند و همچنان ابراز علاقمندی و انکشاف در عرصه علوم و سپورت را مهم دانسته و تائید نمودند .

۱,۶ وزارت اطلاعات و فرهنگ ، توریزم و جوانان افغانستان و وزارت خانه های ترکمنستان در موارد ذیل نیز همکاری می نماید .

- ملاقات های منظم و دوامدار بین فرهنگیان و هنرمندان دو کشور .
- مطالعه و همکاری در عرصه حفظ آبدات تاریخی دو کشور .
- سینماگران ورزیده افغانستان در سال ۲۰۱۱ روز سینما را در ترکمنستان تجلیل می نماید و سینماگران ترکمنستان روز سینما را در افغانستان تجلیل می نماید .
- کمیته دولتی توریزم ترکمنستان یکجا با وزارت اطلاعات و فرهنگ و توریزم جمهوری اسلامی افغانستان همکاری نمایند .

۲,۶ فدراسیون ملی سپورتنی حکومت ترکمنستان و کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی افغانستان با همکاری نماید .

۳۶ اداره نشرات و خدمات ملی ترکمنستان و وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان جلسات خویش را در سالهای ۲۰۱۰-۲۰۱۱ برای اهداف مشورتی در رابطه با انتشارات جمهوری اسلامی افغانستان در چاپ خانه های کشور ترکمنستان برگزار می نماید .

حمایت و همکاری در بخش های دیگر مخصوصاً آثار نشر شده و یا چاپ شده باید به هر دو زبان ترجمه شود و ادامه یابد .

۷. موضوع تحکیم سواحل دریا مرغاب را طرف ترکمنستان پیشنهاد نمود طرف افغانی پذیرفت که موضوع را مطالعه میکنند .

طرفین به برگزاری سومین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری های تجارتي - اقتصادی بین الحکومتی افغانستان - ترکمنستان در سال ۲۰۱۱ در شهر عشق آباد توافق نمودند . تاریخ دقیق برگزاری اجلاس از مجاری دیپلماتیک تثبیت میگردد .

دومین اجلاس کمیسیون در فضای دوستانه و تفاهم خاتمه یافت.

پروتوکول هذا بتاريخ ۳۰ اگست سال ۲۰۱۰ در سه نسخه اصلی به زبان های دری، ترکمنی و انگلیسی در شهر کابل ترتیب گردید . در اصلاح و تعبیر محتوای آن نسخه انگلیسی اساس قرار داده میشود.

انا محمد گوچییف وزیر مالیه
و رئیس کمیسیون مشترک بخش ترکمنی

عبدالهادی رزغندیوال وزیر اقتصاد
و رئیس کمیسیون مشترک بخش افغانی

